

ՀԱՂՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Յարութիւնը Այնտեղ Է, Որտեղ Տերունաւանդ Սէրն Է Յաղթանակում». Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս

Ապրիլի 17-ին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին տօնախմբեց մեր Տէր եւ Փրկիչ Յիսուս Զրիստոսի Հրաշափառ Սուրբ Յարութեան տօնը: Հրաշափառ այս տօնի կապակցութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագ մատուցեց Երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր եկեղեցում:

Հայրապետական Սուրբ Պատարագին ներկայ էին Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի անդամներ, Մայր Աթոռի բարերարներ, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան նախագահ Պերճ Սեդրակեանը եւ ՀԲԸՄ անդամներ, Հայաստանում հաւատարմագրուած դիւանագիտական առաքելութիւնների եւ միջազգային կազմակերպութիւնների ղեկավարներ ու ներկայացուցիչներ, քաղաքական-հասարակական գործիչներ եւ բազում ուխտաւորներ:

Մայր եկեղեցու զաւթում ամպիովանու ներքոյ ամփոփուած Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի մատուցների առջեւ երկրպագութիւն կատարելուց յետոյ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, իր օրհնութիւնը բաշխելով ներկայ հաւատացեալ ժողովրդին, եկեղեցականաց թափօրով առաջնորդուեց դէպի Սուրբ Խորան: Վեհափառ Հայրապետին որպէս առընթերականեր սպասաւորում էին Մայր Աթոռի լուսարարապետ Գերաշնորհ Տ. Մուշեղ եպիսկոպոս Բաբայեանը եւ ԵՊՀ Աստուածաբանութեան ֆակուլտետի

դէկան ու Երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր եկեղեցու հոգեւոր տեսուչ Գերաշնորհ Տ. Անուշաւան եպիսկոպոս ժամկոչեանը: Սուրբ Պատարագի ընթացքում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը համայն հայութեանը յղեց հայրապետական իր պատգամը՝ փոխանցելով «քրիստոս յարեալ ի մեռելոցէ հրեշտակաբարբառ աւետիսը:

ՊԱՏԳԱՄ

Յարուցեալ Զրիստոսը Ապրիլ՝ Իբրեւ Կեանքի Ուղեցոյց. Արամ Ա. Կաթողիկոսի Ս. Չատկունան Պատգամը

Զրիստոսի հետ ապրած, անոր երկրաւոր կեանքի բոլոր դրուագներուն հաղորդակից դարձած, անոր ուսուցումները լսած ու հրաշքներուն ականատես եղած աշակերտներուն համար խորապէս ցնցիչ դէպք մըն էր Զրիստոսի յարութիւնը: Անոնք տակաւին չէին կրցած լիովին ըմբռնել յարութեան խորհուրդը: Յարութեան դէպքէն որոշ ժամանակ ետք միայն առաքեալները սկսան հասկնալ ու Զրիստոսի հետեւորդներուն բացատրել յարութեան դէպքին իւրա-յատուկ նշանակութիւնը՝ յատկապէս շեշտելով անոր առանցքային կարեւորութիւնը քրիստոնէայ մարդու կեանքին մէջ եւ կոչ ուղղելով ապրելու յարութեան խորհուրդն ու իմաստը: Զրիստոսի յարութեան խորհուրդով օծուն այս օրերուն, անհրաժեշտ է հետեւեալ կարեւոր յիշեցումները կատարել.

– Զրիստոսի յարութիւնը՝ հիմքն է մեր հաւատքին: Պօղոս առաքեալ շեշտակիօրէն կը հաստատէ եւ կը յիշեցնէ Նորադարձ քրիստոնէաներուն, թէ՛ եթէ Զրիստոս յարութիւն առած չըլլար, մեր հաւատքը պիտի կորսնցնէր իր հիմքն ու իմաստը (Կր 15.13): Յարութիւնն էր, որ Աստուծոյ Որդւոյն ուսուցումներուն ու հրաշքներուն եւ ընդհանրապէս անոր երկրաւոր առաքելութեան իմաստն ու նպատակը պարզեց: Արդ, առանց յարութեան կարելի չէ հասկնալ Զրիստոսի մարդեղութիւնը եւ մարդու փրկութիւնը, որուն համար աշխարհ եկած էր Աստուծոյ Որդին:

Շաբ. Էջ 08

ՊԱՏԳԱՄ

Զրիստոսի Յարութիւնը Մեր Սրտին Մէջ Դաջուած Անվախ Բացագանչէնք՝ Խաղաղութիւն Համայն Աշխարհին. Կաթողիկոս- Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկէ Հայոց

Պատուական եղբարք եւ սիրեցեալ Որդեակք ի Զրիստոս,
Մինչ աշխարհը այսօր արեան մէջ թաթխուած իրար կը սպաննեն անցողակի փառքի ու շահերու համար դարեր առաջ Զրիստոսը կը հալածէին: Մինչ Զրիստոս հաշտութիւն եւ խաղաղութիւն կը քարոզէր, մարդիկ խաչին մատնեցին զինք: Նոյնն է այսօր, միեւնոյն մարդկութիւնը, որուն համար Զրիստոս խաչը կրեց զայն փրկելու համար, այսօր կը շարունակէ մարդասպանութիւն եւ ատելութիւն սփռել, Զրիստոսի արեամբ փրկուած աշխարհը քանդել:

Ընտանեկան բարոյականը քայքայուած, անհատի իրաւունքները անտեսուած, ընչաքաղցութիւնը եւ իշխանամոլութիւնը կը տիրեն այս աշխարհին:

Շաբ. Էջ 07

ՊԱՏԳԱՄ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Պատգամը Մեր Տեր Յիսուս Զրիստոսի Սուրբ Յարութեան Տօնի Առիթով

Յանուն Հոր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամեն:
«Ուրախացան ազգք մարդկան, յորժամ լուան զՅո յարութիւնդ» (Ժամագիրք):

Սիրելի հաւատաւոր զաւակներ, Սուրբ Յարութեան հրաշափառ տօնին քրիստոնէայ ողջ աշխարհը վերստին փառաբանում է յարուցեալ Փրկչին, Ով խաչուեց եւ յարութիւն առաւ մարդկանց մեղքերի քաւութեան համար՝ մարդկութեանը պարգեւելով չարչարանքներից վեր յառնելու ուժը եւ յաւիտեական կեանքը ժառանգելու շնորհը: Տիրոջ Յարութեամբ համախմբուեցին յուսալքուած ու շփոթահար առաքեալները եւ Յարութեան բերկրութիւնն ու մխիթարութիւնը իրենց սրտում Զրիստոսի կենարար վարդապետութիւնը տարածեցին աշխարհում եւ տերունապատուէր սիրոյ պատգամը հաստատեցին հաւատացեալների հոգիներում: Այսօր մենք եւ ազգիս աշխարհասփիւռ հաւատաւոր զաւակները համախմբուած եկեղեցիներում՝ Վերնատանը հաւաքուած առաքեալների պէս զգում ենք Տիրոջ օրհնաբեր ներկայութիւնը, իւղաբեր կանանց հետ տեսնում թափուր գերեզմանը, լսում Յարութեան հրեշտակաձայն աւետիսը: «Այստեղ չէ, այլ յարութիւն առաւ»:

Զրիստոսի Յարութեան տօնը մարդու հանդէպ աստուածային անսահման սիրոյ, մեղքի ու մահուան հանդէպ յաղթանակի տօնն է: Փրկչի սերը թէեւ հանդիպեց ատելութեան ու թշնամանքի, սակայն Տէրը երբեք չտարակուսեց եւ չընկրկեց: Մարդկանց նկատմամբ Նրա հոգատարութիւնը թէեւ բախուեց մերժումի, Նրա բերած ճշմարտութիւնը հակադարձուեց կեղծիքով, բայց Զրիստոս իրագործեց իր առաքելութիւնը՝ յանուն մարդկութեան փրկութեան, եւ յարութիւն առնելով հաշտութիւն հաստատեց աշխարհի եւ Աստծոյ միջեւ: Արդարեւ, յարութիւնը այնտեղ է, որտեղ տերունաւանդ սերն է յաղթանակում: Յարութեան փրկարար շնորհով զօրանում են հաւատացեալ անձերը եւ արժանի դառնում յաւիտեական կեանքի: Յարութիւնը կենդանութիւն է բերում մեղքերով ծանրաբեռնուած հոգիներին եւ մարդու ընթացքը ամուր պահում յոյսի, սիրոյ եւ

արդարութեան մէջ:

Զրիստոսի փրկագործութեամբ արշալոյսուած դարերի հոյովոյթում յարութեան հաւատն ու շնորհը վերափոխել են անձերի ու ժողովուրդների, գօտեպնդել պատուհասների ու փորձութիւնների մէջ, զօրութիւն պարգեւել յաղթահարելու խաչելութիւնները, վեր յառնելու գողգոթաներից եւ յաղթանակած քայլելու յարուցեալ կեանքի ճանապարհով: Այս ճշմարտութեամբ ներշնչուած է Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Հայրապետը օրհնաբանում Տիրոջ հրաշափառ Յարութիւնը՝ ասելով. «ուրախացան ազգք մարդկան, յորժամ լուան զՅո յարութիւնդ»:

Սիրելի բարեպաշտ հաւատացեալներ, այսօր մարդկութեան կեանքը ալեկոծուած է պառակտումներով, հակառակութիւններով, ազգամիջեան ատելութեան կորստաբեր ընթացքներով: Մենք տեսնում ենք, թէ ինչպիսի վտանգների մէջ է աշխարհը ծաւալուող քաղաքական զարգացումներով, որոնք յանգեցնում են միջպետական, տնտեսական եւ սոցիալական լրջագոյն խնդիրների, խաթարում են երկրների եւ ժողովուրդների ներդաշնակ համակեցութիւնը: Աղօթենք, որ փոխհասկացողութեան եւ համերաշխութեան ոգին առաւել զօրանայ մարդկանց մէջ, եւ խաղաղութիւնը տիրի ողջ աշխարհում, յատկապէս այս օրերին՝ Ռուսաստանի Դաշնութեան եւ Ուկրաինայի եղբայր ժողովուրդների կեանքում: Թող Աստծոյ առաջնորդութեամբ մարդկութեան կեանքում շուտափոյթ հանգուցալուծում գտնեն բոլոր բարդ ու մտահոգիչ իրավիճակները՝ գերծ պահելու աշխարհը նոր աղետներից: Մեր Տէրը այսօր էլ մարդկութեանը տալիս է խաղաղութեան, եղբայրսիրութեան

պատգամները եւ կոչում ապրելու աստուածապաշտութեամբ ու մարդասիրութեամբ: Միայն յարուցեալ ընթացքով, Զրիստոսի պատուիրանների համաձայն ապրելով կարող ենք նոր կեանք արարել, որպէսզի, ըստ առաքեալի յորդորի, «Ինչպէս որ Զրիստոս մեռելներից յարութիւն առաւ Հոր փառքով, նոյնպէս եւ մենք քայլենք նոր կեանքով» (Հռ. 6.4):

Սիրելի բարեպաշտ հաւատացեալներ, Սուրբ Յարութեան աւետիսն այսօր առանձնակի մխիթարութիւն ու սփոփանք է բերում համայն մեր ժողովրդին, ի մասնաւորի պատերազմի արհաւիրքներ ապրած մեր եղբայրներին ու քոյրերին, ովքեր այս պահին էլ վշտերի, նեղութիւնների մէջ են, անկայուն խաղաղութեան ու անապահովութեան պայմաններում: Յատկապէս այս դժուարին ժամանակներում մեր կեանքը հաւատքի եւ հաւատոյ գործոց կարիքն ունի, որպէսզի յարատեւի յարութեան ուրախութեան մէջ եւ բարեգարգուի նորանոր իրագործումներով ու հայրենաշէն ձեռքբերումներով: Ազգային մեր անդաստանում յարուցեալ կեանքը նաեւ նշանակում է ողջախոհութիւն, անկախ քաղաքական հայեացքներից ու տարակարծութիւններից՝ առ հայրենին հաւատարմութիւն եւ ազգին անսակարկ նուիրում: Այս ոգով մեր կեանքից պիտի մերժենք անտարբերութիւնը, անհանդուրժելի, աղետաբեր յարմարութեամբութիւնը եւ հզօրութիւն, միաբանութիւն ու առաջընթաց ապահովենք աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդին եւ շէն ու բարօր ապագայ՝ սերունդներին:

Ամենքս այսօր մտահոգ ենք մեր

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Ստեփանոս Պետրոս Ժ. Ազարեան

Ստեփանոս Պետրոս Ժ. Ազարեան (19 Դեկտեմբեր 1826 - 19 Ապրիլ 1899), Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Կաթողիկոս- պատրիարք 1881 թուականէն մինչեւ իր վախճանը 1899 թուականին]:

Ծնած է 19 Դեկտեմբեր 1826-ին: Կրթութիւնը ստացած է իր եղբոր՝ Արիստակէս Ազարեանի հետ Վիեննայի Մխիթարեան վանքին մէջ:

Դարձած է կուսակրօն: Խօսած ու գրած է 8 լեզուներով : Կազմած է բառարան յունարէն, իտալերէն, հայերէն եւ տաճկերէն լեզուներով: Բառարանը լոյս տեսած է 1848 թուին, Վիեննայի մէջ:

1881-ին ընտրուած է Հայ Կաթողիկէ համայնքի՝ Կաթողիկոս-պատրիարք: Վախճանած է 19 Ապրիլ 1899-ին, Պոլսոյ մէջ:

երկրի, մեր պետականութեան անվտանգութեան խնդիրներով, արտաքին մարտահրաւերներով, ներհասարակական ու ներքաղաքական անհանգստութիւններով ու լարուածութեամբ: Մտահոգ ենք մեր հայրենեաց սրբազան մասունքի՝ Արցախի բարդ իրավիճակով, որի նկատմամբ տակաւին շարունակուում են սադրանքներն ու ոտնձգութիւնները: Սիրելի արցախցիներ, Մենք քաջ գիտենք ձեր հերոսական ոգին, ձեզ յատուկ արիւթիւնն ու փորձութիւններին դիմակայելու հաստատականութիւնը: Վստահ ենք՝ դուք չեք ընկճուելու դժուարութիւնների յանդիման եւ շէնացնելու էք ձեր հարազատ բնօրրանը՝ առ Աստուած ապաւինութեամբ վառ պահելով յոյսն ու հաւատը, որ մարդասիրութիւնն ու արդարութիւնը պիտի յաղթեն, որ պիտի ծագի Արցախի ազատ ու անկախ ապրելու իրաւունքի ճանաչման լուսաւոր առաւօտը: Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ, ազգովի զօրակից լինենք ծանր փորձութիւնների միջով անցնող Հայաստան ու Արցախ մեր հայրենիքին, նեցուկ դառնանք կարիքի մէջ գտնուող մեր ազգակիցներին եւ գօտեպնդուած յարութեան յոյսով՝ նուիրական մեր երկիրը դարձնենք հրաշափառ յարութեան իրական վկայարան:

Շաբ. Էջ 06

«Ահա ես Նոր Բան Մը պիտի ընեմ»

ԴՈԿՏ. ԶՐԱՅՐ ՃԵՊԵՃԵԱՆ

«Ու հին բաները մտքերնիդ մի բերեք: Ահա ես Նոր բան մը պիտի ընեմ» (Եսայեայ 43: 18-19):

«Ան որ լալով կ'երթայ, ցանելու սերմը տանելով, անշուշտ ցնծութեամբ ետ պիտի դառնայ, իր ցորենի խորձերը բերելով» (Սաղմոս 126:6):

«Ետեւի եղածները մոռցած եմ ու առջեւի եղածներուն կը դիմեմ. նպատակը դիտելով դէպի Զրիստոս Յիսուսով եղած Աստուծոյ վերջին կոչումի մրցանակին կը վազեմ» (Փիլիպեցիս 3:13-14):

Եսայեայ մարգարէն կը մարգարէանայ իրենց ժողովուրդին ազատագրումին վրայով: 587-582 (Ք.Ա.) տարիներուն Եհովան Նաբուգոթոնոսոր թագաւորին միջոցաւ կործանեց Երուսաղէմը եւ քսորեց իրենց ժողովուրդը Բաբելոն: Եհովան հիմա կը խօսի Նոյն ժողովուրդին ազատագրումին եւ հայրենիք վերադարձին մասին: Հոս մէջտեղ կու գայ Եհովային ուժը, «որ զօրաւոր ջուրերու մէջ շաւիղ կը բանայ» (Եսայեայ 43:16): Եհովան ամենակարող է. «որ կառքն ու ձին, զօրքը եւ հզօրութիւնը կը հանէ» (Եսայեայ 43:17):

Եհովան կը խոստանայ ազատագրել իրենց ժողովուրդը եւ վերադարձնել գիրենք հայրենիք: Ան կը յորդորէ իր ժողովուրդը ըսելով. «հին բաները մոռցերնի չի բերեն» (Եսայեայ 43:18): Անցեալը վերջացած է եւ «Նոր բան մը պիտի ընեմ»: Իսկ նո՞րը: Այն որ Եհովան-Զրիստոս շինեց: Այս Նորի իրականութեան մէջէն է, որ Աստուածաշունչի երկու կտակարանները կը միանան եւ գիրար կ'ամբողջացնեն: Այս Նորը, որ խոստացուեցաւ հին կտակարանին մէջ եւ որ իրականացաւ Նորին՝ Զրիստոսի աշխարհ գալով, եւ անոր մահուամբ եւ յարութեամբ:

Նորը միշտ դիւրին չէ ոչ ալ Աստուծոյ խոստացած ազատագրում-փրկութիւնը: Աստուծոյ յայտնութիւնը մարդուն եւ հաւաքականութեան եւ անոնց փրկութիւնը կրնայ ունենալ տարբեր միջոցառումներ՝ մեկնելով մարդուն եւ հաւաքականութեան ապրած ու ապրող կեանքի փորձէն ու փորձառութենէն: Այն ինչ որ կը մնայ հիմնական Աստուծոյ խոստումն է. «անապատի մէջ ջուրեր եւ անջրդի երկրի մէջ գետեր պիտի տամ» (Եսայեայ 43:20): Աստուած կը խոստանայ իր ժողովուրդին կեանքը վերածել կանաչ եւ ապրող իրականութիւններու: Այս իրականացաւ երբ «Տէրը Սիոնի գերութիւնը դարձուց, երազ տեսողներու պէս եղանք» (Սաղմոս 126:1): Ազատագրութիւնը-փրկութիւնը որ «երազ» մըն էր եւ որ իրականացաւ:

Այս երազը իրականութիւն դարձնելը եւ անոր հասնիլը ունի իր գինը: Իսկ գի՞նը: 126-րդ Սաղմոսին մէջ կը յիշուի աշխատանք մը, որուն մէջ կայ լաց. «Ան որ լալով կ'երթայ, ցանելու սերմը տանելով» (Սաղմոս 126:6): Այս նեղութեան ու աշխատանքի արգասիքը: Աստուած կը խոստանայ, որ մարդը. «ցնծութեամբ ետ պիտի դառնայ, իր ցորենի խորձերը բերելով» (Սաղմոս 126:6): Եթէ աշխատանքին մէջ կայ նեղութիւն, բայց այդ Նոյն նեղութիւնը կ'արտադրէ Նորը: Իսկ Նորը, ինչպէս Սաղմոսին մէջ կը յիշուի՝ «խորձերը», որ կը բերուին՝ իմա կը շինուին: Խորձերը աշխատանքի եւ կեանքի արդիւնք են:

Զրիստոս Նորը շինեց մէկ կողմէ նեղութեամբ բայց Նոյնքան նաեւ աշխատանքով եւ մարտնչելով: Ան խոստացաւ, թէ «ինքն է ճամբան, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը» (Յովհաննու 14:6): Եթէ ան մեզի եւ աշխարհին խոստացաւ Նոր կեանք, բայց Ան երբեք չըսաւ, թէ Նոր կեանքը դիւրին է: Ան ապրեցաւ նեղութիւնը, որպէսզի իր խոստացածը իրականացնէ: Եթէ խաչին վրայ Ան չարչարուեցաւ եւ մահացաւ, այսինքն նեղութիւնը որ կրեց, այս բոլորը կը ներկայացնեն Զրիստոսի ապրած իրական կեանքը այս աշխարհի վրայ: Զրիստոս նաեւ կրեց զրկանք, արհամարհանք, նախատիք եւ ակեղին: Նեղութեան եւ չարչարանքի ու արհամարհանքի մէջէն Զրիստոս Նոյնքան նաեւ տքնեցաւ եւ մարտնչեց: Մահուանէ ետք, երբ երեք օրեր գերեզման մնաց, ան պայքարեցաւ մահուան, չարին, եւ մեղքին դէմ: Եթէ մէկ կողմէ ակնյայտ է Զրիստոսի ապրած նեղութիւնը, Նոյնքան նաեւ պայքարը: Զրիստոսի պայքարը Նորը շինելու մէջ էր: Զրիստոսի յարութիւնը՝ յաղթանակը մահուան դէմ, ապացոյց էր որ ան յաղթեց մեղքին՝ հինին, եւ շինեց Նորը մեր

իւրաքանչիւրին համար: Առանց նեղութեան, չարչարանքի, աշխատանքի եւ պայքարի կարելի չէ, որ մարդուն եւ հաւաքականութեան մէջ Նորը շինուի: Աստուծոյ խոստումը, թէ «Նոր բան մը պիտի ընեմ» չի գար դիւրին եւ աժան: Հոն կայ Նորիւմ եւ աշխատանք: Նոյնքան նաեւ զրկանք եւ նեղութիւն: Զրիստոսի շնորհած Նորի խոստումը ունի պարտաւորութիւն եւ զոհողութիւն: Եթէ իրենց ժողովուրդը ապրեցաւ զոհողութիւնը եւ գիտակցեցաւ իր պարտաւորութեան, բայց նաեւ իւրաքանչիւրս այսօր պարտինք ընել Նոյնը: Պիտի տեսնել, թէ Նորը որ մեզի շնորհուեցաւ ոչ միայն պիտի պահել մեր անձնական կեանքին համար, բայց նաեւ կերտել եւ սատարել հաւաքական եւ ընդհանրական կեանքերուն համար: Այս գործընթացը ունի աշխատանք, որուն մէջ կայ նեղութիւն: Ու տակաւին, եթէ պիտի պահենք եւ շինենք Նորը, կարելի չէ, որ «հին բաները մեր մտքերը բերենք»: Նորը պիտի պահանջէ Նոր տեսլական, Նոր գործելաոճ եւ Նոր կեանք:

Պօղոս Առաքեալ յստակ կերպով կը բնութագրէ, թէ ինչպէս քրիստոնէան պետք է ապրի իր կեանքը այս Նորի գիտակցութեան մէջէն: Ան այսպէս կը յորդորէ. «Ետեւի եղածները մոռցած եմ» (Փիլիպեցիս 3:13): Իսկ Ետեւի եղածներ՝ ի՞նչ: Ան չի խօսի եւ չակնկալել, թէ պետք է մոռնալ ինքնութիւն, ազգ, եւ մշակոյթ: Ան կը խօսի եւ կ'ակնարկէ անցեալի կեանքը իր ձախողութիւններով եւ յաջողութիւններով: Կարելի չէ, որ մարդ եւ հաւաքականութիւն ապրին իրենց ձախողութիւններուն եւ անոնց ստեղծած ճնշումով եւ յուսահատութեամբ: Կարելի ալ չէ, որ մարդ եւ հաւաքականութիւն բաւականանան իրենց անցեալին ձեռք բերած յաջողութիւններով եւ մնան անոնց մէջ՝ ստեղծելով հանգստեան գօտի մը: Պօղոս Առաքեալ կը խօսի անցեալի կեանքի ապրած փորձը «մոռնալով» գրաւականին վրայով: Փորձը իր ձախողութիւններով եւ յաջողութիւններով: Պօղոս Առաքեալ հոն ալ չի մտար: Ան կը միտէ քրիստոնէան, որ «առջեւի եղածներուն դիմէ» (Փիլիպեցիս 3:13): Իսկ ի՞նչ կայ առջեւը, որուն համար արժէ հասնիլ:

Նորն է: Նորը շինելու, կերտելու եւ զարգացնելու համար: Պօղոս Առաքեալ այս Նոյն հասկացողութիւնը կը Նոյնացնէ մրցանակի: Այն իրականութիւնը, որուն համար ան կը տքնի՝ Զրիստոսի շնորհած Նոր կեանքի մրցանակը: Նոր կեանքը, որ իրականացաւ իր չարչարանքով, մահուամբ եւ յարութեամբ: Զրիստոս իր յարութեամբ շինեց Նորը: Այս Նորը ան շինեց կրելով ամեն զրկանք, նեղութիւն եւ մահ:

Բայց հոն չի մնաց: Ան պայքարեցաւ եւ աշխատեցաւ, որպէսզի յաղթէ մահուան եւ Նորը շինէ: Այս Նորը մեր կեանքերուն իմաստ տուող եւ արժէւորող մրցանակն է: Մրցանակ մը, որ արժէ որ դառնայ մեր կեանքի նպատակակետը: Ո՞ր ենք, որպէս անհատներ, ընտանիքներ, հաւաքականութիւն եւ հայ ժողովուրդ եւ պետականութիւն այս Նոր տեսլականին՝ իմա մրցանակին հասնելու գիտակցութեան մէջ:

Հայ ժողովուրդին ներկայ օրերու տուեալներուն մէջ կան բաւական նմանութիւններ իրենց ժողովուրդին ապրած նեղութիւններուն հետ: Հայը՝ յատկապէս 44-օրեայ արցախեան պատերազմէն ետք, կ'ապրի ճգնաժամը, նեղութիւնը: Ան ապրեցաւ տառապանքի ու ցաւի փորձառութիւնը: Ու տակաւին մահը: Ներկայի օրերը Նոյնքան անյստակ եւ բախտորոշ են:

Այս բոլոր իրավիճակներուն մէջէն արժէ կառչիլ եւ հաւատալ Աստուծոյ խոստումին. «Ահա ես Նոր բան մը պիտի ընեմ»: Այն Նորը, որ Զրիստոս շինեց ինձի, քեզի, եւ իւրաքանչիւր հայուն եւ համայն աշխարհին համար: Աստուած կ'ուզէ, որ հայը անդրադառնայ այս «Նոր» շինելու գիտակցութեան եւ անոր գործընթացին: Հայը պետք է անդրադառնայ, թէ անհրաժեշտ է «Ետեւի բաները մոռնալ»ը: Բայց ոչ միայն այդ, այլ աշխատի ու տքնի եւ «մրցանակին վազէ»: Մրցանակը, որ կը շինէ ու կը հաստատէ Նոր կեանքը:

Այս մրցանակը աժան չի գար եւ դիւրին ալ չէ անոր հասնիլը: Հոն կայ նեղութիւն, տառապանք, չարչարանք, մահ բայց նաեւ պայքար եւ մարտնչելու հոգի եւ տրամադրութիւն: «Ահա ես Նոր բան մը պիտի ընեմ»: Նորը ընելու համար պիտի համոզուինք, թէ պետք է տքնիլ բայց նաեւ մարտնչիլ, որպէսզի մրցանակին հասնինք: Այս մրցանակն է, որ պիտի շինէ մեր անհատական, հաւաքական եւ հայրենի կեանքերը:

Զրիստոս Յարեաւ ի մեռելոց:

Օրինեալ է Յարութիւնը Զրիստոսի:

Յարութիւնը «Նոր բան մը ընելու» խոստումն է, որ իրականացաւ: Արժէ, որ հայը այս խոստացումն ու իրականացած «Նոր բանը» ապրող իրականութեան դարձնէ իր կեանքին համար: Եթէ հայուն կեանքը այսօր դժուար է, բայց կայ Աստուծոյ խոստումը, որ իրականացաւ երբ ան ըսաւ. «Ահա ես Նոր բան մը պիտի ընեմ»:

Այս «Նոր բան»ն է, որ պիտի ապրեցնէ հայը:

Լիբանանահայ Կեանք

Քրիստոսի Իրաշափառ Յարութեան Տօնը՝ Անթիլիասի Մայրավանքին Մէջ

Քրիստոսի իրաշափառ Յարութեան տօնը նշելու, Կիրակի, 17 Ապրիլ 2022-ին, հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը հաւաքուած էր Անթիլիասի Մայրավանքի, մասնակցելու Անթիլիասի Մայրավանքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ Հայրապետական Ս. Պատարագի մատուցման եւ ունկնդրելու Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին պատգամը: Նորին Ս. Օծութեան առընթերակայ եպիսկոպոսներն էին Գերշ. Տ. Կոմիտաս Արք. Օհանեան եւ Գերշ. Տ. Շահան Արք. Սարգիսեան:

«Քրիստոսի իրաշափառ յարութիւնը յաղթանակի տօն է. յաղթանակը երկինքին՝ մեղքով եւ ապականութեամբ շաղախուած երկրին դէմ, յաղթանակը ճշմարտութեան՝ կեղծիքին ու սուտին դէմ, յաղթանակը յաւիտենականութեան՝ ժամանակաւորին դէմ, յաղթանակը կեանքին՝ մահուան դէմ, յաղթանակը Աստուծոյ Թագաւորութեան՝ մարդու թագաւորութեան դէմ», ըսաւ Հայրապետը՝ նշելով, որ այսպէս ըմբռնեց Եկեղեցին Քրիստոսի յարութիւնը, որ եղաւ կենսատու աղբիւր ու վեհ առաքելութիւն, ու անով զօրացած Եկեղեցին դարեւոր ընթացքին ինքզինքն արժեւորեց եւ իրագործեց մարդկային կեանքին մէջ: «Յարութիւնը եղաւ այն հզօր վեմը, որուն դիմաց պատմութեան բոլոր փոթորիկները եկան ու փշրուեցան: Մնաց քրիստոնէական հաւատքը եւ այդ հաւատքի պաշտպան ու կենսատու աղբիւր՝ Եկեղեցին», ընդգծեց Նորին Ս. Օծութիւնը՝ շարունակելով, որ պատմութեան ընթացքին, մեր ժողովուրդն ու հայրենիքը ինքզինքն տաճարակներու դիմաց գտած ժամանակ միշտ ալ փարած է յարութեան ու այդ հաւատքով ինքզինքն Նորոգած է: Հայրապետը վկայակոչեց Քրիստոսի այն խօսքերը, որոնք արտասանած է իր յարութենէն ետք անակնկալ կերպով աշակերտներուն երեւցած ժամանակ, որ կ'ըսէ.՝ **խաղաղութիւն ձեզ, ե՛ս եմ, մի՛ վախնաք**, ու վերջիշեցուց հաւատացեալներուն, որ այսօր եւս Քրիստոս կը ներկայանաւ մեզի՝ ըսելու «**մի՛ վախնաք**»:

Հայրապետը, ապա, անդրադարձաւ Հայաստանի ու Արցախի ներկայ կացութեան: Վեհափառ Հայրապետը դիտել տուաւ, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը չի կրնար անտարբեր ու լուռ մնալ ի տես տիրող կացութեան: Խօսքը ուղղելով յատկապէս Արցախի մեր հայրենակիցներուն՝ ըսաւ. «**Արցախի ժողովուրդ, կ'ըսենք՝ մենք ձեզի հետ ենք, բառին ամենէն զօրեղ իմաստով**»: Վեհափառ Հայրապետը ըսաւ, որ «**անկախութիւնը եւ արդարութիւնը Աստուածատուր արժեքներ եւ իրաւունքներ են: Արցախի ժողովուրդը հաւաքաբար հաստատած եւ ամրապնդած է իր անկախութիւնը այն հողին վրայ, ուր դարեր շարունակ ապրած ու ստեղծագործած է. հետեւաբար, ժողովուրդի մը անկախութիւնը չի՛ կրնար սակարկութեան սեղանի նիւթ դառնալ**», ընդգծեց ան: Իսկ անդրադառնալով Հայաստանի կացութեան, Հայրապետը իր մտահոգութիւնը յայտնեց եւ ըսաւ, որ այսօր Հայաստանը լուրջ տագնապներու դիմաց կը գտնուի եւ մեր սպասումն է, որ Հայաստանի պատասխանատուները, ժողովուրդը, ինչպէս նաեւ Արցախի ժողովուրդը կարողանան իրենց հաւաքական կամքը հաստատել ամուր կերպով, որովհետեւ ազգի մը ազատ ապրելու կամքը եւ իրաւունքը կարելի չէ՛, այսպէս կոչուած, աշխարհաքաղաքական պայմաններու լոյսին տակ թեական դարձնել:

Իր պատգամի վերջին բաժնով, Վեհափառ Հայրապետը անդրադարձաւ Լիբանանի հայութեան, դարձեալ իր հայրական հոգատարութեամբ վստահեցնելով, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը կը շարունակէ գործնապէս կանգնիլ Լիբանանի հայութեան կողքին: Այս կէտով, որ պատմութեան ընթացքին, մեր ժողովուրդն ու հայրենիքը ինքզինքն տաճարակներու դիմաց գտած ժամանակ միշտ ալ փարած է յարութեան ու այդ հաւատքով ինքզինքն Նորոգած է: Հայրապետը վկայակոչեց Քրիստոսի այն խօսքերը, որոնք արտասանած է իր յարութենէն ետք անակնկալ կերպով աշակերտներուն երեւցած ժամանակ, որ կ'ըսէ.՝ **խաղաղութիւն ձեզ, ե՛ս եմ, մի՛ վախնաք**, ու վերջիշեցուց հաւատացեալներուն, որ այսօր եւս Քրիստոս կը ներկայանաւ մեզի՝ ըսելու «**մի՛ վախնաք**»:

Իմաստով, Հայրապետը նաեւ խօսեցաւ յառաջիկայ ամիս տեղի ունենալիք Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն եւ լիբանանահայ գաղութին ներկայացուցչութեան մասին: Ան ըսաւ, որ պէտք է քաջ գիտակցիլ, թէ հայ գաղութը Լիբանանի եօթը գլխաւոր համայնքներէն մէկն է եւ ունի իր պարտաւորութիւններն ու իրաւունքները, որոնք կ'իրագործուին շնորհիւ խորհրդարանին մէջ մեր արդար ներկայացուցչութեամբ: Այս գծով, ան յորդորեց լիբանանահայութիւնը, Լիբանանէն ներս թէ դուրս, գործնապէս մասնակից դառնալու համայնքին գործունէութեան՝ քուէարկութեան ճամբով ընտրելու հայ գաղութի ներկայացուցիչները, որոնք թէ՛ ճանչցուած են գաղութին կողմէ, թէ՛ ալ կը ճանչնան հայ գաղութը. «**Ճիշդ է, որ Լիբանանի խորհրդարանէն ներս բոլոր երեսփոխանները լիբանանեան դրօշին տակ Լիբանանը կը ներկայացնեն, սակայն հոն մուտք կը գործեն համայնքի անունով: Հետեւաբար, մեզի համար ընդունելի չէ, որ պատահական անձեր հայ**

համայնքը ներկայացնեն խորհրդարանէն ներս»: Հետեւաբար, ունէ անձ, շահագործելով իր համայնքային պատկանելիութիւնը, չի կրնար ներկայացնել հայ գաղութը, ըսաւ ան: Յայտնենք, որ Ս. Պատարագին ներկայ էին Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ, դեսպանատան անձնակազմը, կուսակցութեանց, կազմակերպութեանց, կառոյցներու ու մարմիններու ներկայացուցիչներ եւ ազգային ու քաղաքական բարձրաստիճան պատասխանատուներ. իսկ Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեց Կաթողիկոսարանի «**Շնորհալի**» երգչախումբը: Յիշենք, որ Ս. եւ Ամմահ Պատարագի աւարտին, Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը Վեհարանի դահլիճին մէջ ընդունեց մեր ժողովուրդի զաւակներուն եւ ազգային ու քաղաքական բարձրաստիճան պատասխանատուներու կողմէ Ս. Չատուրեան տօնին շնորհաւորանքներ:

Առողջապահական

Փոքրիկներու Մօտ Օմիքրոն Եւ Տեյթա Տարբերակներով Յառաջացած Covid-19-ը

Ընթացիկ համալսարանի բժշկական դպրոցի մասնագետները փոխանցած են 5 տարեկանէն վար փոքրիկներու մօտ «օմիքրոն» եւ «տեյթա» տարբերակներով յառաջացած COVID-19-ի ընթացքի մասին: JAMA Pediatrics ամսագրին մէջ հրապարակուած

ուսումնասիրութեան ընթացքին մասնագետները վերլուծած են աւելի քան 651 000 ամերիկացի փոքրիկներու տուեալները 2021-2022 թուականներուն: Բացայայտուած է, որ «օմիքրոն»ը 6-8 անգամ աւելի վարակիչ է քան՝ «տեյթա» տարբերակը: **Շար. էջ 05**

Մշակութային Արձագանգ

Գիրքերու Հետ

«Մանուկներու Բացատրական Աստուածաշունչ»-ի Գրախօսական

ՃՈՐՋ ԱՐԱՊԱԹԵԱՆ

Յաճախ կը դժուարանանք պատասխաններ գտնելու մեր փոքրիկներու անկեղծ հարցումներուն: Որքան փոքր են անոնք, այնքան դժուար է յագեցնել անոնց հետաքրքրութեան ծարաւը: Պէտք է, սակայն, ընտրել այնպիսի պատասխաններ, որոնք կ'օգնեն ճիշդ ձեւաւորելու կեանքին գաղափարը անոնց մանկական ուղեղներուն մէջ: Ուշադիր պէտք է ըլլալ, մանաւանդ, հոգեւոր ու կրօնական հարցերուն հանդէպ, որովհետեւ կրօնը, ընդհանրապէս, կենսակերպ է: Եթէ չկարենանք զայն ուղղակիօրէն կապել կեանքին, կը դառնայ դժուար, երբեմն նոյնիսկ տհաճ պարտականութիւն: Եթէ կրօնը կենսակերպ է, ուրեմն Աստուածաշունչը՝ կեանքի ուղեցոյց: Այս իմաստով հոյակապ գիրք մըն է «Մանուկներու Բացատրական Աստուածաշունչ»-ը, որ կու գայ քրիստոնէական վարդապետութիւնը ներկայացնելու 21-րդ դարու մարդուն պրիսմակէն: Այս գիրքը կը փաստէ մեզի, որ քրիստոնէութիւնը օրէնքներու շարք, կամ սովորութիւններ չէ, այլ՝ կեանքի ձեւ:

Այս գիրքը կարելի է տարբեր կարիքներու համար գործածել:

Ա) Որպէս պատմութիւններու գիրք, ուր ներկայացուած են Աստուածաշունչի պատմութիւններ,

Բ) Որպէս դասագիրք, ուր Աստուածաշունչին ու Զրիստոսի վարդապետութիւնը կը բացատրուին դիւրըմբռնելի ոճով մը,

Գ) Որպէս ուղեցոյց՝ ճիշդ կարդալու եւ հասկնալու Աստուածաշունչը:

120 էջերու մէջ ամփոփուած այս գիրքը ամբողջովին պատկերազարդ է, ունի գեղեցիկ կողք եւ որակեալ թուղթ: Գիրքի հեղինակային իրաւունքը վերապահուած է Գերմանիոյ Աստուածաշունչի ընկերութեան: Իսկ հեղինակները՝ Սուզըն Ճաշ եւ Զրիսթինա Շնըրլ, հոգեւոր հովիւներ են Շթուկարթի մանուկներու եւ պատանիներու Օլկա հիւանդանոցին մէջ: Գիրքը պատկերազարդած է Մաթիաս Ուէպըրը:

Գիրքի հայերէն բնագիրի հեղինակային իրաւունքը կը պատկանի Արաբական Տոցի Աստուածաշունչի ընկերութեան: Թարգմանութիւնը, որ կատարած է դոկտ. Արտա Ճէպէճեան, կը յարմարի փոքրիկ ընթերցողի մը բառապաշարին. լեզուն պարզ է, նախադասութիւններուն շարադրութիւնը՝ յստակ: Գիրքը բաժնուած է երեք մասի.

Ա) Դուռ

Բ) Դուռ եւ ուրիշներ

Գ) Դուռ եւ աշխարհը
Ամեն բաժին կը սկսի սաղմոսով մը: Պատմութիւնները աստուածաշունչեան հերթականութեամբ չեն դասաւորուած, այլ շարակարգուած են ըստ նիւթի: Գիրքի վերջաւորութեան տրուած է Աստուածաշունչի համարներուն ցանկը:

Իւրաքանչիւր պատմութեան կից մարդուն միտքը եւ հոգին յուզող հարցումներ կը տրուին (Ամենէն շատ ի՞նչ կը սիրէր մէջդ: Ամենէն շատ ի՞նչ չես սիրեր մէջդ: Դուռն ի՞նչ բանէ կը վախնաս: Ո՞վ կ'ուզես, քովդ ըլլայ, երբ սկսիս վախնալ): Ասոնք հարցումներ են, որոնք առիթ կու տան, որ մարդը անկեղծանայ ինքն իրեն հետ:

«Դուռ» հատուածը կու գայ յայտնելու, որ Աստուածաշունչը չի մերժեր գիտութիւնը, այլ՝ հաստատելու, որ գիտութեան կողքին կան նաեւ հոգեւոր արժէքներ, որոնց է՛ւս պէտք է անդրադառնալ: Գիտութիւնը կը փաստէ, որ Երկիր մոլորակը ստեղծուած է միլիոնաւոր տարիներ առաջ, իսկ Աստուածաշունչը կը սորվեցնէ գնահատել մոլորակի բարիքները եւ պահպանել զայն: Առաջին բաժնի առաջին պատմութիւնը կը կոչուի «Ի՞նչ լաւ է, որ Աստուած ստեղծած է քեզ»: Պատմութիւնը կարդալէ ետք ընթերցողը շատ կարեւոր հարցումի մը պիտի պատասխանէ. կրնա՞ս դուռ ալ Աստուծոյ պէս ըսել՝ «Ամեն ինչ լաւ է եւ բարի»:

«Կարեւոր ես դուռն»: առաջին բաժնի երկրորդ պատմութեան վերնագիրն է: Սա մանկավարժական հիմունքներով պատրաստուած գեղեցիկ պատմութիւն մըն է, ուր Զրիստոսի օրինակով ցոյց կը տրուի մշտապէս ուշադիր ըլլալ փոքրիկներուն հանդէպ եւ չարամարիտէ զանոնք: Պատմութեան աւարտին կը թելադրուի փոքրիկներուն՝ ձեռքային աշխատանքով մը թագ պատրաստել, յաճախ դնել գլուխին եւ յիշել, որ՝ «Դուռն կարեւոր ես»:

Վախը, հիւանդութիւնն ու անվստահութիւնը երեք վիճակներ են, որոնք կը դժուարացնեն մարդուն կեանքի հեզասահ ընթացքը: Այս վիճակներուն անդրադարձումը կ'ըլլայ՝ «Մի՛ վախնար», «Երբ հիւանդանաս» եւ «Դժուար է քեզի համար» պատմութիւններուն մէջ: Այս պատմութիւններն ու առկից նիւթերը կը սորվեցնեն՝ յաղթել վախին, յաղթահարել հիւանդութիւնները եւ դառնալ ինքնավստահ:

Առաջին բաժնի վերջին պատմու-

թիւնը՝ «Նոր բան մը կը սկսի», հարազատ պատկեր մըն է հայ մարդուն դժուարին կեանքին: Մենք՝ հայերս, ենթարկուելով զանազան փորձութիւններու, մշտապէս Նոր սկիզբի կարիքը ունեցած ենք: Նոր սկիզբի մը բոլոր դժուարութիւնները՝ հոգեկան թէ մարմնական, Հայր Աբրահամին պատմութեամբ ներկայացուած են:

Երկրորդ հատուածին մէջ («Դուռն եւ ուրիշներ») ներկայացուող նիւթերը նոյնպէ՛ս առնուած են մերօրեայ կեանքէն: Անոնք լուսարձակի տակ կ'առնեն միջանձնային յարաբերութեանց խնդիրները եւ կ'օգնեն ունենալու առողջ միջավայր եւ մաքուր յարաբերութիւն:

Առաջինը ընկերութեան նիւթն է, որ կը մատուցուի Հին ուխտին մէջ յիշատակուող Յովնայի եւ Դաւիթի ընկերութեան պատմութեամբ: Այս պատմութիւնն ու հոգեզննող հարցումները (Ինչպէ՞ս ընկեր եղաք: Իրարու կը նմանի՞ք: Ի՞նչ բան քեզմէ աւելի լաւ կ'ընէ: Այս մէկը քեզ կ'ուրախացնէ՞, թէ՛ կը նախանձիս անոր) կը սորվեցնեն ընկերներու ճիշդ ընտրութիւն կատարել, սիրել ընկերը եւ լաւ ընկեր ըլլալ: Գիրքին մէջ գեղեցկօրէն կը պատմուին Յակոբի ու Եսայի եւ Յովսէփի ու անոր եղբայրներուն պատմութիւնները: Հոն կը տեսնենք մարդկային փոխյարաբերութեանց մէջ եղող զանազան խնդիրներ (Նախանձ, ատելութիւն, վրէժխնդրութիւն, անհամոլութիւն, խաբէբայութիւն եւ այլն): Գիրքը ո՛չ միայն խնդիրները կը մատնանշէ, այլեւ անոնցմէ ձերբազատելու լուծումներ կու տայ:

«Մահը վերջաւորութիւնն է». յոյժ կարեւոր այս հարցումը կը յիշատակուի երկրորդ բաժնի վերջին պատմութեան մէջ: Բոլորիս միտքն ու հոգին վստահաբար յուզող մահուան գաղափարը դիպուկ

ակնարկութեամբ է, որ կ'ըլլայ: Մանաւանդ կեանքին նոր բացուող մանուկին առջեւ այս գերզգայուն հարցին քննարկումը կը պահանջէ իմաստութիւն եւ յատուկ մօտեցում: Էմմաուս գիւղ վերադարձող երկու աշակերտներուն պատմութեամբ սքանչելիօրէն կը բացատրուի, որ մահը երբեք վերջաւորութիւն չէ:

Վերջին բաժնին մէջ («Դուռն եւ աշխարհը») կը կարդանք երկու պատմութիւն. մին՝ Կայէնի ու Աբելի պատմութիւնը, որ անուղղակիօրէն կ'ակնարկէ աշխարհի մէջ տեղի ունեցող պատերազմներուն, իսկ միւսը՝ Նոյեան տապանի պատմութիւնը, որ այլաբանական մէկ օրինակն է աշխարհի մէջ կատարուող բնական աղետներուն:

Երկու պատմութիւններն ալ մատուցուած են ա՛յն համոզումով, որ բնական աղետներն ու պատերազմները տեղի կ'ունենան մարդուն անխոհեմ վարմունքին պատճառով: Աստուածաշունչին մէջ կեանքի շատ դասեր պահուած են: Լիպոյս ենք, որ Նոր մօտեցումներով եւ մանկավարժական հմտութիւններով պատրաստուած այս գիրքը պիտի ունենայ իրեն յաջորդող ուրիշ գիրքեր ալ:

ՔՈՒԵՂՅՈՒՆ

Առողջապահական

Փոքրիկներու Մօտ Օմիքրոն Եւ Տեյթա Տարբերակներով Յառաջացած Covid-19-ը

Սկիզբը Էջ 04

Այնուամենայնիւ, օմիքրոնով վարակուելու պարագային հիւանդանոցային բուժման հաւանականութիւնը 16 առ հարիւրով աւելի նուազ եղած է, իսկ ԹԱՕ (թոքերու արուեստական օդափոխութիւն) սարքին միացման անհրաժեշտու-

թեան վտանգը նոյնպէս նուազած է 85 առ հարիւրով:

Գիտնականներու կարծիքով՝ փոքրիկներու մօտ օմիքրոնով վարակուելու հաւանականութիւնը շատ աւելի մեծ է քան՝ տեյթայով, սակայն այս տարբերակով հիւանդութեան ծանր ընթացքի հաւանականութիւնը զգալիօրէն կը նուազի:

Մտածե՛նք Հայ Մամուլի, Գրողի Եւ Ընթերցողի Իրաւութեան Եւ Պաշտպանութեան Մասին

ՅԱԿՈԲ ՊԱԼԵԱՆ

Ըսուեցաւ՝ Սփիւռքի Տարի: Երբեմն կը մտածեմ, թէ ի՞նչ կրնայ ըլլալ Սփիւռք(ներ)ի մօտաւոր ապագան, եթէ բացակայի հայ մամուլը, եթէ չունենանք եւ չպահենք իր դերին եւ կոչման ծառայող արժանաւոր հայ մամուլ:

Հայ մամուլի դերը ոչ ոք կրնայ կասկածի ենթարկել, բայց *յարաբերաբար ընթերցողին, ի՞նչ է հայ մամուլը, ան ըլլայ հայալեզու, թէ օտարաբարբառ:* Ի՞նչ տոկոս կը ներկայացնեն հայ մամուլի ընթերցողները՝ բաղդատած իրենց քաղաքի կամ շրջանի հայերուն:

Պէտք է խօսիլ եւ մտածել թիւերով, ենթակայական դատումներով, կողմնորոշումներով եւ ինքնագոհութիւններով զոի չըլլալ:

Որպէսզի իրաւ քննական գնահատումներով հնարաւորութիւն ունենանք, պէտք է գիտնանք իւրաքանչիւր թերթի ծախուած համարներով թիւը, ընթերցողներով թիւը, քանի որ կան ծախուած եւ չընթերցուող համարներ, երբեմն ալ կան նոյն համարին համար մէկ կամ աւելի ընթերցողներ, ապա գիտնալ այդ համարներէն կարողացուած սիւնակները: Ի՞նչ է թիւը տպագիր թերթի ընթերցողներուն եւ ի՞նչ է թիւը ելեկտրոնային համարի ընթերցողներուն: Թերթը քանի՞ լիավճար խմբագրական աշխատակազմ ունի, ի՞նչ է թիւը սիրայօժար աշխատակիցներուն: Թերթի լրատուութիւնը կը կատարուի գրասեղանին ետին նստած խմբագրի թարգմանական աշխատանքով, թէ՛ թերթը ունի իրադարձութիւններուն հետեւող ներկայ եւ ականատես լրագրող: Որքանով հայ լրատուամիջոցը արհեստավարժական է, որքանով՝ սիրողական: Յաճախ, երբ մէկ թերթէն կ'անցնինք միւսը, կ'ունենանք այն տպաւորութիւնը, որ նոյն թերթն է, որ լոյս կը տեսնէ տարբեր տպարանէ մը կամ տարբեր անունով:

Հայ մամուլը տեղեկատու է, այդ է իր պաշտօնը: Լուրերով ընտրութիւնը ո՞ր չափով առարկայական է, ո՞ր չափով նախասիրական-կողմնապաշտական: Իրապէս քննական առարկայականութիւն ունի՞ հայ մամուլը, ի հարկին՝ հոսանքին դէմ երթալով, այսինքն հայ մամուլը դատապարտուած է *որմագդի* քարոզչական դերին:

Հայ լրագրողը, ընդհանրապէս գրողը, մտաւորականը, լուսաբանող պէտք է ըլլան, լաւին, իրաւունքին եւ ճշմարտութեան կրողները, վասն իրաւ հանրային ծառայութեան: Այս է որ մամուլին կու տայ որակ: Հայ մամուլը ունի՞, կրնա՞յ ունենալ այդ որակը, որ երբ բացակայի, ի՞նչ են պատճառները: Մտաւորականը, ան գրող ըլլայ թէ լրագրող, արտայայտութեան բեմի պէտք ունի: Այդ բեմը, իր ամբողջական առումով մամուլն է: Երբ այդ բեմը կը սեփականացուի անհատի մը կամ հաւաքականութեան շահերուն ծառայելու համար, կը հրաժարի մամուլի ինքնութեան եւ կոչման համար անհրաժեշտ ազատութենէն, ազատ խօսքը կը փոխարինուի թուրքա-կաբանութեամբ, թուրքակներով՝ որոնք «տիրոջ ձայնը» կը կրկնեն, տգիտութեամբ եւ շահախնդրութեամբ տուրք տալով մենատիրական փորձութիւններով, կամ կը ծառայեն ծանուցումի, գովերգութեան:

Հանրութիւնը եւ մամուլին հետեւողները, ընթերցող, լսող թէ դիտող, իրենք եւս հսկողը պէտք է ըլլան կարծիքի եւ խօսքի ազատութեան: Ի վերջոյ ինչո՞ւ չենք հասկնար, որ *մամուլին տերերը գրողներն ու ընթերցողներն են*, ո՛չ վարչականները եւ ո՛չ տպագրողները: Երբ հայ մամուլին համար կ'ըլլան անբաղձալիներ, persona non grata, խօսքի եւ կարծիքի ազատութիւնը կը դառնայ մեռեալ տառ, կը հաստատուի գրաքննութիւն, եւ փոխան կարծիքներով բազմազանութեան ընդմեջէն հասնելու համագործակցութեան եւ փոխ-ըմբռնումի, կը յառաջանան տարակարծութիւն եւ պառակտում: Նման վերաբերումներ եւ կացութիւններ պերճանք են մեր ժողովուրդին համար, կը ծառայեն անորակ եսերու: Քննադատութիւն եւ բանավեճ օգտակար են երբ կոյր կողմնապաշտութեան տուրք չեն տար, կը ծառայեն հարցերու բերեղացման, կը լուսաբանեն հանրութիւնը, կը կատարեն դաստիարակչական աշխատանք, որպէսզի հասարակութիւնը գիտակցաբար ընտրել եւ կողմնորոշուիլ գիտնայ:

Այս հարցերը կրնային քննուիլ եւ յանգիլ դրական լուծումներու, եթէ հայ մամուլի աշխատաւորներու համագործակցականներ (սէնտիքաներ) ըլլային, առնուազն՝ միութիւններ, ուր քննուէին մամուլի վարքի (էդիկա) հարցեր, խօսքի ազատութենէն միւսեւ հիմնական ազգային-քաղաքական կողմնորոշումներ, գնահատումներ, վարձատրութիւն, տնտեսական ապահովութեան միջոցներ:

Կրկին կը մտածեմ ի դարու մեծ գրող Ալպէր Զամիւի հետեւութեամբ. «Ազատ մամուլ մը կրնայ, վստահօրէն լաւ կամ վատ ըլլալ, բայց առանց

ազատութեան, ան միշտ վատ պիտի ըլլայ»:

Յաճախ հիացումով խօսած եմ ֆրանսական մամուլի մասին, որուն էջերուն վրայ կը գտնենք քաղաքական հակադիր կողմերու ներկայացուցիչներու տեսակետները: Այսպէս կը լուսաբանուի հանրութիւնը, կ'իրականանայ բազմակարծութիւնը, կը հաստատուի երկխօսութիւնը, կը հասունան միտքերը:

Պահպանողական եւ կողմնապաշտ մարդիկ, անոնք ըլլան ղեկավարներ, մտաւորականներ թէ ընթերցողներ, աջ թէ ձախ, կրնան խորհիլ, որ մամուլի եւ խօսքի ազատութիւնը անհատնում վեճերու եւ պառակտումներու պատճառ կրնայ ըլլալ, անհասկացողութիւնները սրել: *Ի՞նչ երաշխիք կայ, որ անհասկացողութիւնները եւ ճշմարտութիւնները թաքցնելով համերաշխութիւն կը ստեղծուի:* Ընդհակառակն, ճշմարտութիւնները պէտք է հրապարակել, եթէ անհրաժեշտ է քննադատութիւններ, սրբագրութիւններ եւ բարեփոխումներ ընել, չվարանիլ այդ աշխատանքը ընել, որպէսզի հասարակական կեանքը ըլլայ աւելի արդար, լուսաբանուած, իրատես եւ հանդուրժողական:

Նոյնքան կարեւոր է ընթերցողին կարծիքին եւ դատումին դիմել, օրինակ, հարցախոյզներով, կամ հաստատելով ընթերցողներու նամակներու յատուկ սիւնակ, ուր անոնք արտայայտեն իրենց ակնկալութիւնները, գնահատանքները եւ քննադատութիւնները: Պէտք է ստեղծել այդ վարժութիւնը:

Ի հարկէ հայ մամուլը պէտք չէ ինքզինք դատապարտէ *թաղային կազէթի* դերին: Ազգային եւ համայնքային հարցերու մասին պէտք է խօսիլ, ունենալով առաջնորդող յօդուածներ:

Հայկական սփիւռքի պարագային, հայ մամուլը մեր անվերահսկելի տարտղնումը միացնողի դեր ունի: *Ան պէտք է հասնի իւրաքանչիւրին իր յարկին տակ, անհատին*, մամուլի պատասխանատուներուն եւ կազմակերպութիւններուն ճիգերով:

Շար. Էջ 07

ՊԱՏԳԱՍ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Պատգամը...

Սկիզբը Էջ 02

Հայրապետիս հայցն է առ յարուցեալ Տէրը, որ ազգս հայոց տեսնի իր կրած տառապանքների վարձքը եւ կերտի սրբազան հայրենիքի վերածնունդը: Մաղթանաց այս աղօթքը Մեր շուրթերին եւ «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց» աւետիսով եղբայրական Մեր ողջոյնն ենք բերում մեր Սուրբ Եկեղեցու Նուիրապետական Աթոռների գահակալներին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ ԱՅ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին, Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Նուրհան արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Մաշալեանին, քոյր Եկեղեցիների Պետերին՝ հայցելով յարուցեալ Փրկչի երկնառաք օրհնութիւնն ու օգնականութիւնը եւ գահակալութեան արեւշատ ու արդիւնաւոր տարիներ: Հայրապետական Մեր սերն ու բարեմաղթանքներն ենք յղում մեր Սուրբ Եկեղեցու ողջ հոգեւոր դասին եւ համայն հաւատաւոր Մեր ժողովրդին ի հայրենիս եւ ի սփիւռս:

Չատկական այս լուսապայծառ առաւօտ Մեր աղօթքն ենք բարձրացնում առ Աստուած եւ խնդրում, որ մեր Փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս, Իր Յարութեան շնորհները հեղի մարդկութեան կեանքին, Իր Սուրբ Աջի ներքոյ պահպանի մեր հայրենիքը, աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդին՝ պարգեւելով խաղաղութիւն, բարօրութիւն ու ապահովութիւն: Թող յարութեան կենարար խորհրդով զօրացեալ ազգս հայոց իրականութեան առաջնորդի նախնեաց եւ մեր Նուիրական իղծերն ու տեսիլքները՝ ի փառս մեր երկրի եւ ի յաւէտ պայծառութիւն մեր ժողովրդի: Տիրոջ սերը, խնամքը եւ ողորմութիւնը թող հովանի լինեն ազգիս ու հայրենեաց, այսօր եւ միշտ եւ յաւիտեան. ամէն:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց,
Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի

Մտածելը Հայ Մամուլի, Գրողի Եւ Ընթերցողի Իրաւութեան Եւ Պաշտպանութեան Մասին

Սկիզբը Էջ 06

Հայիֆաքսի (Գանատա) կամ Մոնփելիէի (Ֆրանսա) հայերը, որոնք ո՛չ եկեղեցի եւ ո՛չ ակումբ ունին, ուր հայերը փոքրաթիւ են, ինչպէ՛ս «ազգային համայնք»ին մէջ պիտի մնան: Հայ մամուլը այդպէս ալ, պէտք է հասնի, հարկ է շեշտել, հասնի իւրաքանչիւրին իր յարկին տակ: Այս կազմակերպական կարելոր աշխատանք է, եւ թերթ իրատարակողները, թերթի բովանդակութեան կողքին, պէտք է մտածեն տարածման մասին: Հիմա կայ ելեկտրոնային մամուլի հնարաւորութիւնը: Պէտք է ընել այնպէս, որ հեռուի եւ մօտի ընթերցողները բաժանորդագրուին, որ տեղեկութիւնը հասնի իւրաքանչիւրին, չըլլայ ձրի թերթ: Բաժանորդագրուիլ ե՛ւ յանձնառութիւն է ե՛ւ պատասխանատուութիւն, բաժանորդագրուողը կը մղուի ընթերցելու, պահանջելու:

Հայ մամուլի տարածման եւ զարգացման համար ո՛չ միայն սեղմ շրջանակներու մէջ սեմինարներ պէտք է կազմակերպել, որոնք, ի դէպ, կը ծառայեն համոզուածները համոզելու այլ նաեւ՝ ժողովրդային հանդիպումներ, երթալով դէպի ժողովուրդը, թաղերը, արուարձանները հեռու եւ մօտ քաղաքները: Ինչպէս կ'ըսէի այդ առիթ կ'ըլլայ լսելու ակնկալութիւնները եւ քննադատութիւնները:

Հայ մամուլը սոսկ լրատուամիջոց չէ: Ան ազգային առաքելութիւն ունի, առանց այս բառը իմանալու իր ամբողջավարական եւ պերճախօսական իմաստով:

Թէ ի՞նչ կ'ակնկալէ հայ մտաւորականը, ի՞նչ պէտք է ակնկալէ գիտակից հայ ընթերցողը հայ մամուլէն, յաղթահարելով անցելապաշտութիւնը, դիպուկ կերպով սահմանած է մեզի ժամանակակից մտաւորական Վարդան

Մատթեոսեան. «Մեռելները արթուն են մեր հոգիներուն մէջ, իսկ հայ մամուլը պարտի առաջին հերթին ողջերը սնուցանել ապրող երկրի մը, ապրող հաւաքականութեան մը, ապրող մշակոյթի մը լուրերով, տեղեկատուութեամբ, վերլուծումներով, որպէսզի ո՛չ թէ հետզհետէ դառնայ լուսանցքի վրայ ապրող, միայն անցեալի «հին պատմութիւնները» արծարծող, այլ՝ ընդհակառակը՝ փնտռուած լրատուամիջոցը եւ մեր հանրութիւնը առաջնորդող դրօշակիրը, չորրորդ իշխանութիւնը 21-րդ դարուն»:

Այս մասին միասին պէտք է մտածել հայ մամուլի կառուցողական դերի մտահոգութեամբ: Կարելոր պէտք է ըլլայ հայերէն թերթին մուտքը հայու տուն, անկախաբար անոր այս կամ այն պատկանելիութենէն:

ՍԺԻՒՌԺԻ ՏԱՐՈՒՄՆ ԲԻՄՔԵՐՈՒ փոխանակման եւ նախաձեռնութիւններու շարքին, պէտք է մտածել հայ մամուլի տարածման մասին, որպէսզի հայ թերթը, կրկնենք, հասնի իւրաքանչիւրին, ան ըլլայ մեր թաղեցիկ թէ գտնուի երկրի մը հեռաւոր եւ մեկուսացած անկիւնը: Այս կազմակերպական աշխատանք է: Չայն արձանագրել Սփիւռքի Տարուան հարցերու օրակարգին:

Կ'ուզեմ եզրակացնել ֆրանսական հեռատեսիլի յայտնի լրագրող Անն Սէնքլէրի հարցաձրոյցի մը ընթացքին արտայայտած հետեւեալ միտքով. «Մամուլը կը կատարէ իր պարտականութիւնը, ան հայելի մըն է, ծաւալ կու տայ: Մենք անցած ենք ներկայացուցչական ժողովրդավարութենէ կարծիքի ժողովրդավարութեան (ընդձ. Յ.Պ.), ապա՝ յուզման: Ամէն յուզում, ան ըլլայ լաւ թէ վատ հակազդեցութիւններ շարժման մէջ կը դնէ»:

ՊԱՏՃԱՄ

Քրիստոսի Յարութիւնը Մեր Սրտին Մէջ Դաջուած Անվախ Բացագանչենք...

Սկիզբը Էջ 01

Աւագ շաբթուան ընթացքին ապրեցանք Քրիստոսի չարչարանաց, խաչելութեան եւ մահուան յիշատակութիւնը: Քալեցինք Անոր հետ գողգոթայի ճանապարհը, փորձեցինք առաքելներու պէս անգամներ հաւատարիմ մնալ եւ շատ անգամներ փախուստի ճամբան բռնել: Ի վերջոյ Աստուածամօր նման կանգնեցանք անոր խաչին առջեւ եւ տեսանք մահը երկնաւոր վարդապետին:

Մինչ ամենքը լքեցին Աստուածորդին եւ յուսալքուած էին, կատարուեցան սաղմոսերգութիւն խօսքերը, թէ՛ «Իմ անձը դժոխքում չես թողնի եւ Զո սրբին ապականութիւն տեսնիլ չես տայ» (Սաղմ. ԺԴ. 10):

Յիրաւի սիրելիներ, Քրիստոս չարչարուեցաւ ու մեռաւ խաչի վրայ, բայց Ան իր մահով յաղթեց սատանային եւ ազատեց բոլորս դժոխքի կապանքներէն: Եւ կատարուեցաւ մարգարէի խօսքը. «Ես դժոխքից կ'ազատեմ նրանց եւ մահից կը փրկեմ: Որտե՞ղ է քո յաղթանակը, մահ, որտեղ է, քո խայթոցը դժոխք»: Եւ Քրիստոս

Յարութիւն առաւ եւ մենք Անոր վկաներն ենք, առաքելներէն սկսեալ մինչեւ այսօր:

Արդ, Քրիստոսի յարութեամբ այսօր, ի հեճուկս աշխարհի բոլոր դժուարութիւններուն մենք կը հաւատանք, որ մենք եւս Քրիստոսով կը յաղթենք դժոխքին եւ մահուան: Մեր մարդնալըն է, որ Քրիստոսի յարութիւնը մեր սրտին մէջ դաջուած անվախ բացագանչենք խաղաղութիւն համայն աշխարհի, ի մասնաւորի անոնց, որոնք այսօր կը տառապին եւ կը հալածուին, եւ յատկապէս չենք կրնար չիշել Արցախը եւ Հայաստանը:

Եւ արդ, եկեք մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի յաղթանակով գօտեպնդուած գոչենք. «Փա՛ռք հրաշափառ յարութեան քո Տէր»: Այս է քրիստոնեաներուն յոյսը եւ հաւատքը. «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»:

Տուեալ ի Պատրիարքարանէս, որ ի Պէյրուք, Լիբանան, ի 17 ապրիլ, յամի Տեառն 2022, ի Ա. ամի հայրապետութեան մերոյ:

ՌԱՖԱՅԷԼ ՊԵՏՐՈՍ ԻԱ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ
Կաթողիկոս-պատրիարք
Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկէ Հայոց

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Ոսպ Ստկող Կինը

Ոսպ մը - ոսպ մը - ոսպեր - ոսպ մը - քար մը - ոսպ մը - ոսպ մը - քար մը
Կանաչ մը - սեւ մը - կանաչ մը - սեւ մը - քար մը - կանաչ ոսպ մը
Ոսպ ոսպի քով - քար ոսպի քով - յանկարծ բառ մը - բառ ոսպի քով
Յետոյ բառեր - ոսպ մը - բառ մը - բառ բառի քով - յետոյ խօսք մը
Ու բառ առ բառ խօս բարբառ մը - հինգած երգ մը - հին երգ մը
Յետոյ կեանք մը - ուրիշ կեանք մը - կեանք կեանքի քով - ոսպ մը - կեանք մը
Դիւրին կեանք մը - դժուար կեանք մը - ինչու դիւրին - ինչու դժուար
Բայց քով քովի կեանքեր - կեանք մը - յետոյ բառ մը - յետոյ ոսպ մը
Կանաչ մը - սեւ մը - կանաչ մը - սեւ մը - ցաւ մը - կանաչ երգ մը
Կանաչ ոսպ մը - սեւ մը - քար մը - ոսպ մը - քար մը - քար մը - ոսպ մը:

Մեծ Զաղաքը

ՉԱՅՐԱՏ (ՉԱՐԵՅ ԵԱՆՏՈՇԵԱՆ)

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

19 2022
ԱՊՐԻԼ

Կրկ Երկ Երեք Զրեք Հնգ Ուրբ Շրթ

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ԱՐՇԷԼ ԿՈՐԳԻ
(1904 – 1948)
«Բնանկար»

ՊԱՏՁԱՍ

Յարուցեալ Զրիստոսը Ապրիլ՝ Իբրեւ Կեանքի Ուղեցոյց. Արամ Ա. Կաթողիկոսի Ս. Չատկուան Պատգամը

Սկիզբը Էջ 01

– Զրիստոսի յարութիւնը՝ յաղթանակն է կեանքին: Կեանքը, Աստուծոյ պարգեւը մարդուն, ապականած էր Ադամի մեղքով եւ անոր յաջորդող սերունդներուն մարդակերոն կենցաղակերպով: Աստուծոյ Որդին աշխարհ եկած էր այլափոխելու մեղքով ու ապականութեամբ շաղխուած մարդու կեանքը, եւ զինք օծելու խոր կեանքով: Իր խաչով ու յարութեամբ Զրիստոս յաղթեց մահուան եւ մարդուն պարգեւեց աստուածատուր կեանքը վերստին ապրելու շնորհքը: Զրիստոսի յարութեամբ, մարդը զինուեցաւ մահէն դէպի կեանք ընթանալու հաւատքի ու յոյսի զօրութեամբ: Առաքեալը կը վկայէ, թէ Աստուած մարդը «վերստին կեանքի կոչեց Զրիստոսով» (Եփ 2.5): Նոյն առաքեալը նաեւ կը հաստատէ, թէ իրեն համար կեանքը Զրիստոսն է: – Զրիստոսի յարութիւնը՝ իրաւէր է Աստուծոյ հետ հաշտութեան: Աստուած առաջին մարդը իրեն գործակից նշանակած էր, զինք օծելով բանականութեամբ ու կամքի ազատութեամբ, եւ անոր տալով տիեզերքը կառավարելու եւ առաւել հարստացնելու պարտականութիւնը: Սակայն, մարդը հաւատարիմ չէր գտնուած իր կոչումին եւ հեռացած Աստուծմէ: Աստուծոյ Որդին իր մարդեղութեամբ ու առաքելութեամբ մարդը մօտեցուց Աստուծոյ եւ հայր եւ որդի փոխյարաբերութեան ուխտը կնքեց Աստուծոյ եւ մարդուն միջեւ. առաքեալին բառերով՝ «Աստուած իր Որդիին մահով մեզ իրեն հետ հաշտեցուց» (Յռ 5.10): Առաքեալը ապա կոչ կ'ուղղէ ըսելով՝ «հաշտուեցէ՛ք Աստուծոյ հետ, որովհետեւ Աստուած մեզի համար մեղքի պատարագ ըրաւ Զրիստոսը» (Բ.Կր 5.20-21): – Զրիստոսի յարութիւնը՝ ճանապարհ է փրկութեան: Զրիստոսի առաքելութեան նպատակը անկեալ մարդուն փրկութիւնն էր, անառակացած մարդուն վերադարձը իր երկնաւոր Զօր, մահացած մարդուն խոր կեանք պարգեւել էր: Խաչի զօրութեամբ ու յարութեան յաղթանակով Զրիստոս մարդուն առջեւ բացաւ փրկութեան ճանապարհը: Պօղոս առաքեալ իր կեանքի փորձառութեամբ կը վկայէ, թէ՝ «պիտի փրկուինք Զրիստոսի կեանքով» (Յռ 5.10): Արդ, քրիստոնէայ մարդը կոչուած է ո՛չ միայն Զրիստոսը դաւանելու իբրեւ միակ Փրկիչը աշխարհին, այլ՝ մարդուն համար խաչով յարութիւն կերտած յարուցեալ Զրիստոսը ապրելու: Առաքեալը կը հաստատէ՝ «ինծի համար կեանքը Զրիստոսն է» (Փլմ 1.21) եւ կ'աւելցնէ՝ «ես չեմ որ կ'ապրիմ, այլ՝ Զրիստոսն է որ կ'ապրի իմ մէջս» (Գղ 2.20): Ի՞նչ կը նշանակէ Զրիստոսը ապրիլ՝ իբրեւ կեանքի ուղեցոյց ու նպատակ: Զրիստոսը ապրիլ՝ հաւատարիմ ըլլալով Աստուածաշունչին, անոր ուսուցումներուն ու արժեքներուն:

Զրիստոսը ապրիլ՝ զինք մեր մտածումներուն ու գործերուն առանցքը դարձնելով:

Զրիստոսը ապրիլ՝ օգնելով կարիքաւորին ու զրկեալին եւ ծառայելով ուրիշին:

Զրիստոսը ապրիլ՝ իբրեւ «ճանապարհ, ճշմարտութիւն եւ կեանք», ինչպէս Զրիստոս բնութագրեց ինքզինք (Յհ 14.6):

Այս է քրիստոնէայ ըլլալու ճշմարիտ կերպը, ճիշդ ճամբան:

Կ'ապրինք չարով ու չարիքներով լեցուն աշխարհի մը մէջ: Շրջապատուած ենք մարդու կեանքէն Աստուծոյ ներկայութիւնը հեռացնող տեսա-նեյի եւ անտեսանելի երեւոյթներով: Բազմաթիւ դժուարութիւններով տիրապետուած է մեր կեանքը: Չմոռնանք առաքեալին յիշեցումը, թէ Զրիստոս «իր անձը տուաւ մեր մեղքերուն համար, որպէսզի Աստուծոյ՝ մեր Զօրը կամքով մեզ ազատէ ներկայ չար աշխարհէն» (Գղ 1.4): Արդ, ներկայ ժամանակներու դառն պայմաններուն դիմաց, պէտք է զինուինք Զրիստոսի յարութեան հաւատքով ու յոյսով: Ներկայ փոթորկայոյզ աշխարհին մէջ Զրիստոսը պէտք է ապրինք, իբրեւ մեր կեանքին միակ ուղեցոյցն ու ապաւենը:

Այս է Զրիստոսի թափուր գերեզմանէն հնչող պատգամը:

* * *

Մեր Տիրոջ Յիսուս Զրիստոսի Յարութեան տօնին առիթով, եղբայրական ջերմ սիրով կ'ողջունենք ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ. Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, մաղթելով եկեղեցաշէն իրագործումներով երկար գահակալութիւն: Կ'ողջունենք նաեւ Երուսաղէմի Զայոց Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Նուրհան Արք. Մանուկեանը եւ Թուրքիոյ հայոց պատրիարք ամենապատիւ Տ. Սահակ արք. Մաշալեանը՝ իրենց մաղթելով բեղմնաւոր ծառայութիւն հայ եկեղեցւոյ անդամատանէն ներս:

Զայրապետական օրհնութեամբ ու հայրական սիրով կ'ողջունենք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան թեմակալ առաջնորդները, հոգեւոր դասը, Ազգային իշխանութիւնները, մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ գործող կազմակերպութիւններն ու միութիւնները եւ մեր հաւատացեալ ժողովուրդը: Կ'աղօթենք առ Աստուած, որ Իր երկնային հովանիին ներքեւ պահէ ու պահպանէ Զայաստանն ու Արցախը եւ մեր ազգին սիրելի զաւակները, որպէսզի կարենանք, յարուցեալ Փրկիչին յաղթանակով հզօրացած, վերանորոգել մեր կեանքը եւ դիմագրաւել ներկայ ժամանակներու բազմազան մարտահրաւերները:

**Զրիստոս յարեաւ ի մեռելոց,
Օրհնեալ է յարութիւնն Զրիստոսի:**

**ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ**

**Սուրբ Չատիկ 2022
Անթիլիաս, Լիբանան**

Առողջապահական

Աստիճաններով Բարձրանալը Արդիւնաւետ Վարժութիւն՝ Աւելորդ Կշիռքէն Ձերբազատուելու Զամար

Առողջ սննդականոսի համադրութիւնը ֆիզիքական վարժութիւններու հետ՝ աւելորդ կշիռքէն ձերբազատուելու ամենէն լաւ միջոցն է, յայտնած է սննդաբան Մայքլ Մոսլի:

Աստիճաններով բարձրանալը մասնագետը կը նկատէ արդիւնաւետ միջոց՝ նիհարնալ փափաքողներու համար: «Մարզասրահին մէջ այլընտրանք կրնան ըլլալ կքանստումները եւ հորում վարժութիւնը: Ես օրական 40 հորում վարժութիւն կը կատարեմ, որպէսզի աւելորդ կշիռք չհաւաքեմ», յայտնած է Մոսլին: Նոյնպէս օգտակար վարժութիւն է աստիճանով ելլելը՝ վերելակ օգտագործելու փոխարէն:

«Դուք երեք անգամ աւելի «քալորի» կը կորսնցնէք աստիճանով բարձրանալու պարագային, քան՝ նոյն տարածութիւնը քալելու միջոցով կատարելով», - ըսած է մասնագետը: Ան ընդգծած է, որ օրուան ընթացքին կարելի է քանի մը կարճ մարզանքներ ընել՝ փոխանակ զանոնք համախմբելու մէկ ամբողջական մարզանքի մէջ: Այդպիսի թեթեւ ծանրաբեռնութիւններ կ'օգնեն ոչ միայն նիհարնալու, այլ՝ բարելաւելու շաքարի մակարդակը արեան մէջ:

Afhill.com

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԲԸՄ- ՅԵԸ «ԱՐԻՆ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲ

**ՀԲԸՄ-ՅԵԸ-ի «ԱՐԻՆ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ
ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻ ԻՐ ՓՈՐՁԵՐՈՒՆ**

Ուրբաթ, 29 Ապրիլ 2022-ի երեկոյեան, ՀԲԸՄ-ՅԵԸ-ի «Արին» պարախումբի վարչութիւնը, խոր պարուսոյց ժիրայր Զեչեճեանը հանդիպում մը պիտի ունենան պարախումբի անդամներուն եւ անոնց ծնողներուն հետ, ՀԲԸՄ-ի Տեմիթեան կեդրոնի 5-րդ յարկին մէջ:

Ժամը՝ 5.30-էն 7.30՝ 5-15 փոքրեր եւ պատանիներ
Ժամը՝ 7.30-էն 8.30՝ երեցներ

**ՆՈՐ ՎԵՐԵԼԵՆԵՐՈՒ ԶԵՈԱՆԿԱՐՈՎ՝
ՀԲԸՄ- ՅԵԸ «Արին» Պարախումբի Վարչութիւն**